

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 11

Neler Öğreneceğiz?

1. İnançla İlgili Felsefî Yaklaşımlar
2. Yeni Dinî Hareketler
3. Kur'an'dan Mesajlar

İnsanların farklı inançlara sahip olmasının nedenleri neler olabilir?

1. İnançla İlgili Felsefi Yaklaşımlar

- Akıllı varlık olan insanın en temel özelliklerinden biri düşünebilmesidir.
- İnsan bu özelliğiyle kendi varlığı, içinde yaşadığı kâinat, olgu ve olayların sebep sonuçları üzerine fikir yürütmüştür.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Yarattığı kulunu en iyi tanıyan Yüce Allah; insanı başıboş bırakmamış, ilk yarattığı insandan itibaren kullarını vahiy yoluyla bilgilendirmiştir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Vahyin dışında sadece kendi aklını bilgi kaynağı olarak esas alan insan, zaman zaman şaşırmış ve doğru yoldan ayrılmıştır.
- Böyle dönemlerde Yüce Allah; insana yeniden özünü hatırlatmış, peygamberleri vasıtasıyla doğruyu ve gerçeği gün yüzüne çıkarmıştır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- **“And olsun, size içinde sizin için öğüt bulunan bir kitap indirdik. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?”**

(Enbiyâ suresi, 10. ayet.)

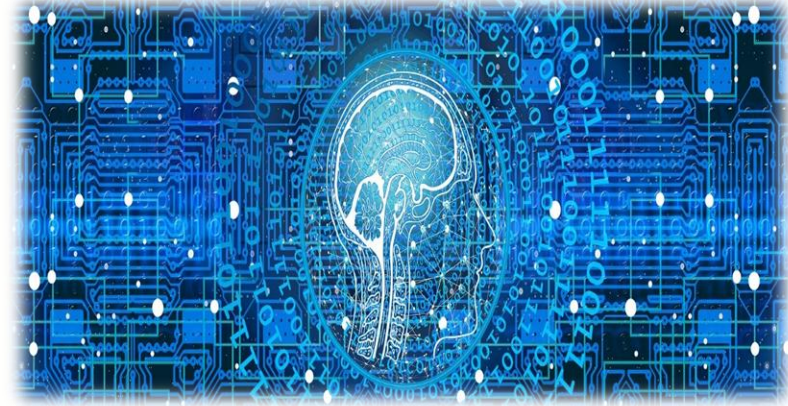

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Varlığı gerçekçi bir biçimde anlama ve açıklama çabası, tarih boyunca devam etmiştir.
- Eski dönemlerde var olan inançla ilgili felsefi yaklaşımlara teknolojinin geliştiği, iletişim olanaklarının arttığı günümüzde de yenileri eklenmiştir.

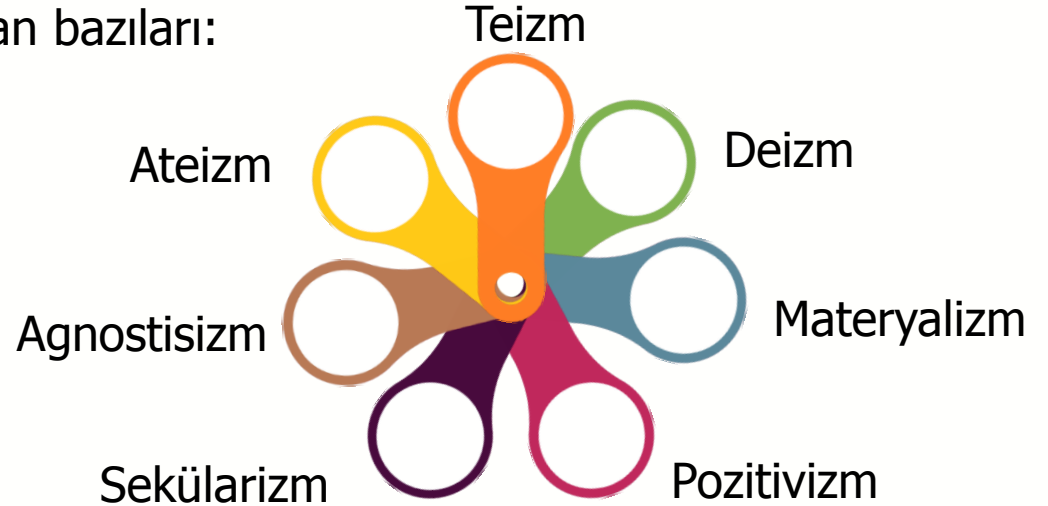

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- İnanç konusundaki felsefi yaklaşımlar, bilişim çağının imkânlarıyla küresel boyutta yayılma alanı bulmuştur. Bu felsefi yaklaşımlardan bazıları:

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Teizm

- Yunancada “Tanrı” için kullanılan “teos” kelimesinden türetilmiştir.
- Âlemi yaratan ve varlığı mutlak olan bir Tanrı inancını savunur.
- Tanrı’nın varlığıyla birlikte, O’nun yaratıcılığını, gerçek, şuurlu ve iradeli bir varlık olduğunu kabul etmektir.
- Tanrı’nın sonsuz güç ve kudret sahibi olduğuna inanmaktır.
- Tanrı’nın her şeyi bildiğine, gördüğüne, duyduğuna ve takdir ettiğine, adalet ve hayır sahibi olduğuna inanmaktır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Teizm

Vahyi inkâr eden deizmin

Tanrı ile âlemi bir sayan panteizmin

Tanrı ve dini yok sayan ateizmin

karşısındadır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- İslam dinine göre yaratıcı inancı tevhide dayanır.
- Bu inancın temeli de vahiy ile oluşmuştur.
- Yüce Allah, barış ve esenliğin kaynağı, güvenlik veren, gözetip koruyan, mutlak güç sahibi, düzeltip ıslah eden ve büyüklükte eşsiz olandır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

İhlas suresi:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

1. De ki: O, Allah'tır, bir tek tir.
2. Allah Samed'dir. (Her şey O'na muhtaçtır, o, hiçbir şeye muhtaç değildir.)
3. Ond an çocuk olmamıştır (Kimsenin babası değildir). Kendisi de doğmamıştır (Kimsenin çocuğu değildir).
4. Hiçbir şey O'na denk ve benzer değildir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Deizm

Latince Tanrı anlamında kullanılan "deus" kelimesinden türetilmiştir.

Tanrı'nın varlığına inanmakla birlikte zamanla Tanrı'nın yaratma dışındaki sıfatlarını reddeden düşüncenin adı olmuştur.

Deistler, Tanrı'nın varlığını ve âlemin yaratıcısı olduğunu kabul ederler.

Tanrı'nın âleme ve insana müdahil oluşunu kabul etmezler, vahyi ve nübüvveti reddederler.

Özellikle Tanrı'nın diriltme, rızıklandırma, cezalandırma ve affetme gibi sıfatlarını yok sayarlar.

Biliyor musunuz?

- Deistlere göre kâinat; Tanrı tarafından tasarlanan, hareketi başlatılan, fakat dışarıdan müdahale olmadan doğa kanunlarına uygun şekilde işleyen bir bütünlük olarak kabul edilmektedir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- İslam dininde Yüce Allah, bir defada olup bitmiş bir yaratmanın değil sürekli ve her an yaratmanın failidir.
- Bu gerçek, Kur'an-ı Kerim'de **"Göklerde ve yerde bulunan herkes O'ndan ister (O'na muhtaçtır). O her an yaratma hâlinedir."** şeklinde ifade edilir.

(Rahmân suresi, 29. ayet.)

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Yüce Allah, evreni yaratmış ve seçtiği peygamberler aracılığıyla insanlara doğru yolu göstermek için vahiy göndermiştir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- **“Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin kendisine fısıldadıklarını biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız.”**

(Kâf suresi, 16. ayet.)

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Materyalizm

- “Maddecilik” anlamına gelen Latince “materya” kelimesinden türetilmiştir.
- Var olan her şeyin maddeden ibaret olduğunu, maddeden bağımsız fizik ötesi bir alanın bulunmadığını iddia eder.
- Tanrı inancı, yaratılış, melek, vahiy, peygamberlik, kutsal kitaplar ve ahiret gibi dinî inançları kabul etmez.
- Maddî âlemin ötesinde herhangi bir varlık alanı tanımayan dünya görüşüdür.
- Özünde Tanrıtanımaz (ateist) düşünceye sahiptir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Materyalizm günümüzde siyasi, sosyal, ekonomik, vb. birçok alanda etkisini gösterir.
- Pahalı ev, lüks araba, yüksek makam, hayattaki başarının göstergeleri olmaktadır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Kur'an-ı Kerim'e göre bütün kâinat, Yüce Allah'ın iradesiyle kendine has işleyiş kanunlarıyla birlikte yaratılmıştır.
- **"O; yaratan, yoktan var eden, şekil veren Allah'tır..."** ayetiyle evrenin Yüce Allah tarafından yoktan var edildiği bildirilmiştir.

(Haşr suresi, 24. ayet.)

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Pozitivizm

Auguste Comte tarafından kurulmuştur.

Dini, insanlığın ilerlemesini engelleyen bilim öncesi düşünce tarzları olarak görür.

Sadece modern bilimi temele alan dünya görüşünün adıdır.

Din ile bilim arasına kesin sınırlar koyar.

Bu düşünceye göre bilimin ilerlemesiyle birlikte artık dine ihtiyaç kalmamıştır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Bilim dünyasında önemli bir yere sahip olan Müslüman âlimlerin ortaya koyduğu çalışmalar, İslam dininin insanları bilime teşvik ettiğinin bir göstergesidir.

İbn-i Sina

İbn-i Heysem

Ali Kuşçu

Hezârîfen Ahmed
Çelebi

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- **“Kuşkusuz, göklerin ve yerin yaratılışında, gece ve gündüzün değişmesinde, insanlara fayda veren yüklerle denizde seyreden gemilerde, Allah’ın gökten indirerek onunla ölü haldeki toprağa can verdiği ve orada her çeşit canlının yetişmesini sağladığı yağmurda, rüzgarları ve gökle yer arasında emre hazır bekleyen bulutları evirip çevirip yönlendirmesinde aklını işleten bir topluluk için elbette nice deliller vardır.”**

(Bakara suresi, 164. ayet.)

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Sekülerizm

- İnançtan kaynaklanan düşünceleri dünya işlerine karıştırmama anlamına gelir.
- Hukuki konularda, toplumu ilgilendiren sosyal kararlarda din merkezli görüşlerin tamamını reddeden düşüncedir.
- Dinî otoritenin günlük hayatı ilgilendiren konularda esas alınacak bir irade olmadığını ifade eder.
- Dini hiçbir işe karıştırmadığı için dinden bağımsız ve uzak bir hareketi temsil eder.
- Sadece akla dayanarak sağlam, tutarlı ve insanı mutluluğa götürecek bir ahlak geliştirilebileceğini varsayar.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- İslam dinine göre hayat, sadece bu dünyadan ibaret değildir ve insan dünyada yaptıklarından hesaba çekilecektir.
- Dünya hayatının geçici olması ve insanın yaptığı davranışlardan hesaba çekileceği gerçeği, ahiret hayatının varlığını gerekli kılar.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Kur'an-ı Kerim'de yer alan **"Ey kavmim! Bu dünya hayatı bir sürelik yararlanmadan ibarettir, ahirete gelince ebedilik yurdu işte orasıdır."** ayeti; dünya hayatının geçici olduğuna, ahiret hayatının ise sonsuz olduğuna işaret etmektedir.

(Mü'min suresi, 39. ayet.)

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Agnostisizm

- ☐ Sözlükte “bilinmezcilik ya da bilinemezcilik” anlamına gelir.
- ☐ İnsanların mutlak bilgiye ve hakikate ulaşamayacağını ifade eder.
- ☐ Özellikle Tanrı hakkında kesin bilgi elde etmenin mümkün olmadığını savunur.
- ☐ Tanrı’nın varlığını kesin bir şekilde kabul eden teizme karşıdır.
- ☐ Tanrı’nın yokluğunu iddia eden ateizme de karşıdır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Agnostiklere göre Tanrı'nın varlığı kesin olarak bilinemeyeceği gibi yokluğu da kesin olarak bilinemez.
- Agnostik bakış açısında, Tanrı'nın varlığı yanında ahiretle ilgili meselelerin de doğrulanması mümkün görülmez ve herhangi bir dini benimsemek anlamsızdır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- İslam dininde şüphe, bilememe, tereddüt hâli, kararsızlık, belirsizlik vb. durumlar imanla bir arada değerlendirilmez.
- Kur'an-ı Kerim'de inanç konularında kararsız duruma düşenlere şüphelerini gidermeleri ve kesin bilgiye ulaşabilmeleri için hikmet ve güzel öğütle yaklaşılması tavsiye edilir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

☐ Yunanca'da olumsuzluk bildiren "a" ön ekiyle Tanrı anlamına gelen teizmin birleşiminden oluşur.

☐ Tanrıtanımazlık anlamına gelir.

Ateizm

☐ Tanrı'nın var olmadığı inancına dayanan felsefe akımıdır.

☐ Felsefi bir bakış açısını ifade etmenin yanında belli bir yaşam tarzını ve davranış biçimini de dile getirmektedir.

☐ Sadece Tanrı'ya değil metafizik alana ait her şeye karşıdır. Bu akımı benimseyenlere ateist denir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- **“Kendi yaratılışını unutarak bize karşı misal getirmeye kalkışıyor ve: Şu çürümüş kemikleri kim diriltecek? diyor. De ki: Onları ilk defa yaratmış olan diriltecek. Çünkü O, her türlü yaratmayı gayet iyi bilir.”**

(Yâsîn suresi, 78-79. ayetler.)

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Ateistlerin iddia ettiği gibi evrende yaratıcı olmadığı düşüncesi İslam inancına aykırıdır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

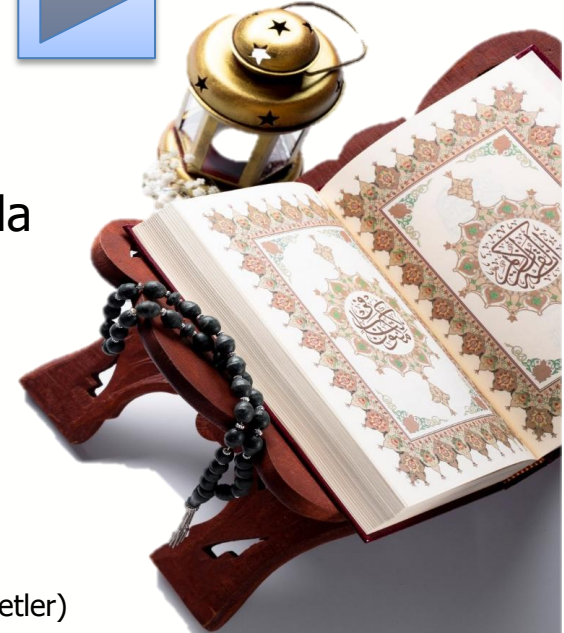
Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

36. Yoksa, gökleri ve yeri onlar mı yarattılar? Hayır, onlar kesin olarak inanmıyorlar.

37. Yoksa, Rabbinin hazineleri onların yanında mıdır? Ya da her şeye hakim olan kendileri midir?

38. Yoksa onların, kendisi vasıtasıyla (ilahi vahyi) dinleyecekleri bir merdivenleri mi var? (Eğer varsa) dinleyenleri, açık bir delil getirsin!

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Nihilizm

- "Hiççilik" şeklinde Türkçeye tercüme edilir.
- Hayatın anlamını boşluk, hiçlik, anlamsızlık gibi kavramlara indirger.
- Bu bakış açısının etkisiyle varlık, bilgi ve değer alanında olumsuz yaklaşımları öne çıkarır.
- Anlam, değerler, inançlar, ahlak, siyaset, düzen gibi kavramları yerinden ederek bunları geçersiz kılmaya çalışır.
- Her türlü otoriteyi reddeden, ahlaki yönden hiçbir değeri tanımayan kişilere nihilist denir.

Biliyor musunuz?

- ✗ Felsefi yönden hiçbir gerçek kabul etmeyen
- ✗ Sosyal yönden var olan toplum düzenini benimsemeyen
- ✗ Siyasi yönden her türlü otoriteyi reddeden
- ✗ Ahlaki yönden hiçbir değeri tanımayan

kişilere
nihilist
denir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Nihilizm; varlığı, hayatı ve insanı tek taraflı değerlendiren, kötülüklere odaklanarak bunalımlı bir ruh yapısıyla her zaman kötülükleri göz önünde tutan bir bakış açısıdır.
- Nihilizm; evrenin anlamsız ve amaçsız olduğunu, hayatın ve insanın değeri ya da anlamı olmadığını, kendisi için yaşanmaya değer hiçbir şeyin bulunmadığını savunur.

Biliyor musunuz?

- Nihilizmin ateizmle ortak noktası, Tanrı inancını yok saymasıdır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Allah'a iman eden ve böylelikle imanının emniyet ve huzur iklimini solumaya başlayan mümin doğası gereği ümidi, iyimserliği, güzellikleri, saadeti, aktif olmayı, hayırda yarışmayı, yeryüzünün imarını, insanların faydasına olacak şekilde gayret içinde olmayı benimser.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

İslam inancına göre kişi

- ➔ Tevekkül bilinciyle hareket eder.
- ➔ Bir davranışla ilgili üzerine düşen görevleri yerine getirdikten sonra Allah'a dua ve niyazda bulunur.
- ➔ Başına gelen her şeyin bir imtihan vesilesi olduğunu bilir.
- ➔ Sabır ve şükür duygusuyla Allah'tan ümit kesmez.
- ➔ Ne kadar günahkâr olsa da samimi bir tevbe ile Rabbinin kendisini bağışlayacağını bilir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- **“De ki: Ey kendi aleyhlerine olarak günahta haddi aşan kullarım! Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah (dilerse) bütün günahları bağışlar; doğrusu O çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.”**

(Zümer suresi, 53. ayet.)

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Kötülük Problemi

- ☐ Ateizm, agnostisizm, nihilizm gibi akımlara yönelmede etkili olan meselelerden biridir.
- ☐ Türkçede “kötülük problemi” şeklinde ele alınmıştır.
- ☐ İslam’da “şer” kavramıyla ifade edilmiştir.
- ☐ “Dünyada bu kadar kötülük olduğuna göre demek ki Tanrı yoktur.” önermesi üzerine kurulmuştur.
- ☐ Yaratıcıyı inkâr etmenin bahanesi olarak kullanılmaktadır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Var olan kötülüklerden dolayı her şeyi kötü görmek ve iyi olanı görmezden gelmek doğru bir yaklaşım değildir.
- Hayatta kalıcı olan iyiliktir, kötülük ise geçicidir.
- Bazı davranışları iyi ya da kötü yapan insanın o davranışa yüklediği anlamdır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Eli ateşte yanan kimsenin "Ateş olmasaydı." demesi

Sel baskınından zarar gören kimsenin "Yağmur yağmasaydı." demesi

doğru olmadığı gibi kötülüğün nesnelerin özünden kaynaklı olduğunu düşünmek de doğru değildir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Ateş de yağmur da genel anlamda iyi ve faydalıdır.
- Ama bazı durumlarda geçici olarak insanlar için kötü ve zararlı sonuçlara sebebiyet verebilir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Yüce Allah insana, yapmak istedikleriyle ilgili tercihte bulunmasına imkân sunan bir irade vermiştir.
- İnsan bu iradesi ile iyiyi ve kötüyü, doğruyu ve yanlış seçebilir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- İnsanların tercih hakkını kötüye kullanmaları, kötü olanı seçip yapmaları sonucunda dünyada kötülükler ortaya çıkmıştır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Bu açıdan bakıldığında yeryüzündeki iyiliklerin ve kötülüklerin kaynağının insan olduğu görülecektir.

- Kişi, Allah'ın kendisine vermiş olduğu iradesini iyi yönde kullandığı ölçüde iyilikler artacak ve kötülükler azalacaktır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Yüce Allah'ın insana vermiş olduğu vicdan, merhamet, adalet, doğruluk gibi duygular; onu iyi ve güzel olana yönlendirir.

İslamofobi denilince aklınıza neler geliyor?

Yeni dinî hareketler,
kişisel gelişimi veya
toplumsal dönüşümü
amaçlayan ve genel
dinî düşüncenin
yapısından kopan
hareketler şeklinde
tarif edilebilir.

2. Yeni Dinî Hareketler

- Bu akımlar, bazı yaygın din veya mezheplerin bir alt kolu olarak meydana gelmekte ve kendilerini yeni bir din olarak görmektedir.

Biliyor musunuz?

Yeni dini hareketlerin
hiçbiri din bilimleri
açısından başlı başına bir
din olarak kabul edilmez.

Kendilerini bir din olarak
sundukları için yeni dinî
hareketler olarak
isimlendirilmektedir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Yeni dinî hareketlerin ortaya
çıkma sebepleri

Modernleşme süreci

Hızlı şehirleşme

Dünyevileşme arzusu

Bireyci düşüncenin hâkim olması

Dinî sorumluluklardan kaçma eğilimi

Aile kurumunun zayıflaması

İnsanların birbirlerini çıkar ilişkisine göre değerlendirmeleri

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

İnsanların bu hareketlere yönelme sebepleri olarak

Mahrumiyet duygusu

Bireysel ilişkiler

Ahlaki ve sosyal belirsizlikler

Sosyal anlamda ortaya çıkan krizler

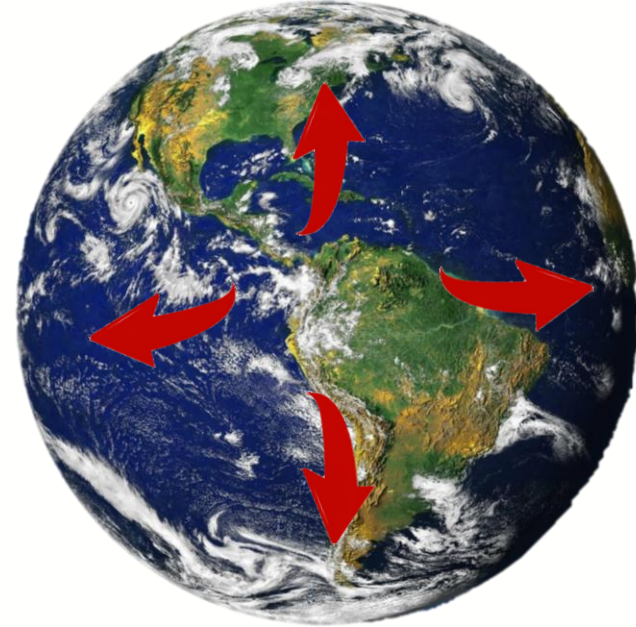
zikredilebilir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Yeni dinî hareketler, Batı Avrupa, Uzak Doğu ve özellikle Kuzey Amerikan toplumlarında ortaya çıkmıştır.
- Bu hareketler dünyanın farklı ülkelerinden göç alan, çeşitli kültürlerin bir arada bulunduğu toplumlarda hızla yayılmıştır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Yeni dinî hareketler

- ☐ Toplumdaki yaygın din anlayışına karşı çıkarlar.
- ☐ Dine karşı akli yaklaşımı reddedip sezgisel bir bilinç hâlini savunurlar.
- ☐ Bu hareketler, karizmatik ve otoriter bir lidere sahiptir.
- ☐ Üyeler, hareketin liderine itaat etmek zorundadırlar.
- ☐ Üyeler arasında hiyerarşik bir sistem vardır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Yeni dinî hareketler

- ☐ Yeni üye kazanabilmek için misyoner faaliyet anlayışı hâkimdir.
- ☐ Alternatif bir hayat tarzını öngörürler.
- ☐ Çıkış yolu arayan insanlara geleceğin daha iyi olacağı konusunda ümit verirler.
- ☐ Üyelerini kendilerine bağımlı hâle getirebilmek için çeşitli yöntemlere başvururlar.
- ☐ Beyin yıkama, uyuşturucu bağımlılığını yaygınlaştırma gibi yöntemlere başvurdukları bilinmektedir.

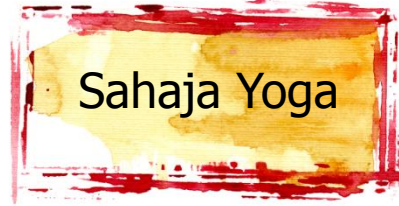
Biliyor musunuz?

- Kıyametten önce barış ve selametın hüküm süreceğine veya kıyametin kopuşu sırasında kendilerinin kurtarılacağına inanan hareketlere **“Kıyamet Tarikatları”** denir.
- 2000’li yıllarda yaygınlaştığı için de “Milenyum Tarikatları” adı verilmektedir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

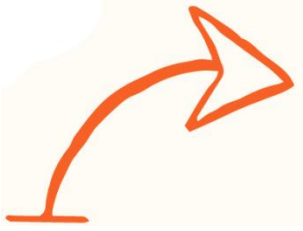
- Ülkemizde de yeni dinî hareketlerden etkilenenler olmuştur.

gibi dinî hareketlere bağlı olanlar bulunmaktadır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Sözlük anlamı

İstismar; menfaat sağlamak, bir kimse ya da zümrenin iyi niyetini kötüye kullanmak anlamına gelir.

İstismarın bir türü, din istismarıdır.

Din istismarı, dini; şahsi çıkar, siyasi menfaat veya nüfuz sağlamak için kullanmaya, gizli emellerin üzerini dinle örtmeye denir.

Din İstismarı

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Dinî değerleri benimseme konusunda samimi olmayan kimselerin siyasi, ekonomik ve sosyal kaygılarla menfaat ve güç elde etmek için din üzerinden söylem ve davranış geliştirmesi din istismarıdır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Ticari işletmelerin sadece ekonomik kaygıyla pazarlamalarını dinî değerler üzerinde yapması, dinin ekonomik yönden istismarına örnektir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Din istismarı tarih boyunca çeşitli toplumlarda farklı şekillerde görülmüştür.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Selçuklular döneminde tarihin en acımasız olaylarına sahne olan din istismarı örneği; Hasan Sabbah ve adamları tarafından oluşturulan haşhaşiler örgütüdür.

Hasan Sabbah, insanları din adına kandırmış, suikast timleri kurmuştur.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Haçlı Seferleri, Avrupa'daki ekonomik sıkıntıları ve siyasi bunalımları aşmak amacıyla insanların dinî duygularının istismar edildiği somut örneklerden birisidir.

Haçlıları gösteren bir minyatür

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Din adamları cennetten yer vadetmek ve Tanrı'nın krallığını kurmak gibi dinî söylemlerle insanları savaşa teşvik etmiş, asırlar boyu süren ve binlerce insanın ölümüne yol açan savaşlara sebep olmuştur.

Biliyor musunuz?

- Yakın zamanda ülkemizde yaşanan siyasi, ekonomik ve sosyal anlamda “örgütlü din istismarına” en somut örnek şüphesiz Fethullahçı Terör Örgütü’dür (FETÖ).
- Bu örgüt Selçuklular dönemindeki Haşhaşilerle benzer özellikler taşımaktadır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Dinî hassasiyeti olan samimi Müslümanlar ile dini çıkarlarına alet etmek isteyenleri birbirinden ayırt etmek gerekir.

İslamofobi

- Irkçılığın günümüzdeki yansımalarından birisi de farklı dinlere mensup insanların gündelik hayatta psikolojik ve sosyal şiddete maruz kalması şeklinde gerçekleşir.

Kişinin bağlı olduğu ırkın üstünlüğüne inanarak onun dışında kalan toplulukları aşağı görmesine dayanan tutum ve davranışa ırkçılık denir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Günümüzde Batı dünyasında
bu şiddetten olumsuz şekilde
etkilenenler Müslümanlardır.

İslamofobi,
İslam'dan ve
Müslümanlardan
gerekçesiz şekilde
korkulması anlamını
taşıır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

İslamofobinin Sebepleri

İslam'ın birincil kaynaklardan doğru bir şekilde bilinmemesi

İslam'ın araştırılarak öğrenilmemesi

Bazı kimselerin Müslümanlar hakkındaki art niyetli söylemleri

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Bu bilgi eksikliği, yapılanların İslam dinine uygunluğuna bakılmaksızın “İslam adına” yapıldığı iddia edilen bütün davranışların sebebi olarak İslam’ı ve Müslümanları suçlama sonucunu ortaya çıkarır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- İsminin anlamı barış olan bir dini şiddet odaklı göstermek, Kur'an ayetlerindeki iyilik yolunda mücadele anlamı taşıyan cihadı haksız yere savaşmak şeklinde yorumlamak art niyetli bir yaklaşım biçimidir.

Biliyor musunuz?

- İslamofobi, sadece Avrupa, Amerika değil Asya ülkelerinde bile Müslümanların dışlanmalarına hatta işkenceler görmelerine neden olmaktadır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- İslam'ın terörle ilişkilendirilmemesi için Kuran-ı Kerim'in bu konuda neler söylediğinin dikkatli bir şekilde incelenmesi gerekir.
- Müslümanların da üzerlerine düşen görevleri yerine getirerek dinini asıl kaynaklarından öğrenmesi, bunu hayatında uygulanması ve her anlamda bilgili ve donanımlı hâle gelmesi gerekir.

Gayb denilince aklınıza ne geliyor?

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

3. Kur'an'dan Mesajlar: En'âm Suresi 59. Ayet ve Lokman Suresi 27. Ayet

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي
ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ٥٩

“Gaybın anahtarları Allah’ın yanındadır; onları O’ndan başkası bilmez. O, karada ve denizde ne varsa bilir; O’nun bilgisi dışında bir yaprak bile düşmez. O, yerin karanlıklarındaki tek bir taneyi bile bilir. Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır.” (En’âm suresi, 59. ayet)

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Gayb; göz önünde olmayan, gizli olan anlamına geldiği gibi duyularla algılanamayan, deney ve gözlemlere konu olmayan varlık alanı şeklinde de tarif edilebilir.

- Bunların bilgisi, Allah'ın katındadır ve insanlar bu bilgilerden ancak Allah'ın peygamberleri aracılığıyla bildirdiği kadarını öğrenebilir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Ayet-i kerimede Yüce Allah;
  - ✓ Gözle görülemeyen, akıl ve duyularla algılanamayan her şeyin bilgisinin kendisinde olduğunu,
  - ✓ İzin vermediği sürece de O'ndan başka hiç kimsenin bilgi sahibi olamayacağını bildirmiştir.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ
سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

“Eğer yeryüzündeki bütün ağaçlar kalem olsaydı, deniz de -ardından ona yedisi daha eklenmek üzere- mürekkep olsaydı yine de Allah’ın sözleri tükenmezdi; Allah azîzdir, hakîmdir.” (Lokman suresi, 27. ayet)

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Ayet-i kerimede Yahudilerin Hz. Muhammed'e (s.a.v.) Tevrat'ta sınırsız bilginin olduğunu söylemeleri üzerine nazil olmuştur.
- Bu ayette Allah (c.c), kendi ilminin zengin ve sınırsız olduğunu somut bir örnekle açıklamaktadır.

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

- Kalemler, mürekkepler, ağaçlar ve denizler tükenirken Allah'ın kelimeleri (bilgisi, iradesi, kudreti) tükenmemekte, onların sonu gelmemektedir.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. İnanç konusunda ortaya çıkan felsefi akımlar nelerdir?
2. Yeni dini hareketlerin ortaya çıkma sebepleri nelerdir?
3. Gayb ne demektir?

Cevaplayalım

Kişisel gelişimi veya toplumsal dönüşümü amaçlayan ve genel dinî düşüncenin yapısından kopan hareketlere ..... denir. Bu hareketlerin hiçbiri din bilimleri açısından başlı başına bir din olarak kabul edilmez.

1. Boşluğa gelecek kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Agnostizm
- B) Pozitivizm
- C) Yeni dini hareketler
- D) Meditasyon
- E) Yoga

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

2.

- I. İslam'ın birincil kaynaklardan doğru bir şekilde bilinmemesi
- II. İslam'ın araştırılarak öğrenilmemesi
- III. Bazı kimselerin Müslümanlar hakkındaki art niyetli söylemleri

Yukarıdakilerden hangileri İslamofobinin sebeplerindendir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I ve III
- E) I, II, III

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

3.

- ❖ "Hiççilik" şeklinde Türkçeye tercüme edilir.
- ❖ Hayatın anlamını boşluk, hiçlik, anlamsızlık gibi kavramlara indirger.
- ❖ Anlam, değerler, inançlar, ahlak, siyaset, düzen gibi kavramları yerinden ederek bunları geçersiz kılmaya çalışır.

Hakkında bilgi verilen inanç konusundaki felsefi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nihilizm
- B) Teizm
- C) Sekülerizm
- D) Ateizm
- E) Pozitivizm

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

4.

- ❖ Auguste Comte tarafından kurulmuştur.
- ❖ Din ile bilim arasına kesin sınırlar koyar.
- ❖ Dini, insanlığın ilerlemesini engelleyen bilim öncesi düşünce tarzları olarak görür.

Hakkında bilgi verilen inanç konusundaki felsefî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nihilizm
- B) Teizm
- C) Sekülerizm
- D) Ateizm
- E) Pozitivizm

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

5.

- ❖ Âlemi yaratan ve varlığı mutlak olan bir Tanrı inancını savunur.
- ❖ Tanrı'nın sonsuz güç ve kudret sahibi olduğuna inanmaktır.
- ❖ Tanrı'nın varlığıyla birlikte, O'nun yaratıcılığını, gerçek, şuurlu ve iradeli bir varlık olduğunu kabul etmektir.

Hakkında bilgi verilen inanç konusundaki felsefi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nihilizm
- B) Teizm
- C) Sekülerizm
- D) Ateizm
- E) Pozitivizm

4. ÜNİTE / İNANÇLA İLGİLİ MESELELER

Hazırlayanlar

Furkan ÖZÜDOĞRU, Hatice Büşra PAKSOY, Kübra UZUN

Redaksiyon

Suna AKKURT

Tasarım ve Düzenleme

Öznur ÖZDEMİR